

Vestigis del passat

Aquesta activitat és un recorregut de recerca per les sales dedicades a la Prehistòria i la història antiga. La recerca que farem a sales ens permetrà descobrir, com sabem el que sabem a partir de la informació que extraurem de les restes del passat. En aquestes dues èpoques, l'arribada de diferents pobles i cultures a les terres que més endavant seran Catalunya van aportar una sèrie de trets culturals i socials, que van establir la base per a les èpoques posteriors. Així, a través de la recerca, farem un repàs de les formes d'habitatge, de l'evolució tecnològica, la socioeconomia i la cultura des del Paleolític fins als romans.

Edat: Aquest recorregut està pensat per a primer cicle d'ESO.

Durada: 1 hora i mitja.

Material necessari: L'educador proporcionarà tot allò necessari per a la correcta execució de l'activitat.

1. Quins continguts estructuraren l'activitat?

El recorregut agafa la Prehistòria i l'època antiga com un marc de referència per a treballar amb fonts. Es tracta d'establir un primer contacte amb la feina que fan els historiadors i ajudar a entendre que per a estudiar qualsevol període històric és fonamental recórrer a les fonts. Així doncs, el període és presentat com un fil continu en el temps i a partir de la interpretació d'objectes anirem descobrint els continguts essencials dels diferents eixos de treball.

Els principals eixos de treball a partir de la recerca són:

- L'habitatge: Veurem els diferents tipus d'habitatge i de poblament del territori que es donen des de la Prehistòria fins a l'arribada dels romans.
- La tecnologia: Analitzarem com evoluciona la tecnologia i quins són els principals artefactes tecnològics que es donen en el període; també veurem per què s'utilitzen.
- La socioeconomia: Descobrirem les principals característiques dels models socioeconòmics del període tot fixant-nos en les relacions que s'estableixen entre les diferents cultures, en les diferències socials que tenen i en el modus de vida.
- La cultura: Observarem com són els espais dedicats a la religió o a les creences, quins són els símbols més utilitzats i com és el culte a la mort des de la Prehistòria fins a l'Antiguitat.

2. Com és la dinàmica de l'activitat?

Les activitats plantejades pel Servei Educatiu del Museu tenen la voluntat de que els alumnes interactuïn amb l'espai que els envolta: observin, manipulin, s'interroguin, etc. D'aquesta manera, van construint el coneixement de forma conjunta amb l'educador del museu.

L'activitat s'inicia amb una breu presentació per part de l'educador destinada a explicar com és la dinàmica de l'activitat i ajudar a que els alumnes entenguin com treballen els historiadors. L'estructura fonamental de l'activitat és a partir d'una recerca per les sales del museu dedicades a la Prehistòria i la Història Antiga. L'alumnat es divideix per grups i cada un d'ells s'ocupa d'investigar un eix temàtic (habitatge, tecnologia, socioeconomia, cultura). Un cop finalitzada la recerca i amb ajuda de material didàctic, es farà una posada en comú per tal de descobrir de manera visual com és aquest fil continu de la història i com els objectes ens poden donar informació molt diversa. La idea fonamental és que l'alumnat entengui que per estudiar qualsevol període històric cal recórrer a les fonts i mirar-les des de múltiples perspectives.

És important que el professorat sigui conscient que el serveis educatius del museu pretenem ajudar a l'alumnat a entendre la feina de l'historiador i per això optem per realitzar itineraris de recerca que atorguen als nois i noies un paper més actiu. Per tal que l'activitat transcorri correctament, caldrà que el professorat, recolzat per l'educador del museu, vetlli pel bon comportament de l'alumnat i els ajudi a entrar en la dinàmica de recerca.

Per tal d'aconseguir una millor assimilació dels diferents conceptes per part dels alumnes, seria interessant que prèviament a la realització de l'activitat al museu s'haguessin treballat a l'aula les següents nocions:

- Els conceptes de prehistòria i història.
- Els conceptes d'interculturalitat i intercanvi.
- El nomadisme i el sedentarisme.
- La colonització

3. Què aprendrem?

A partir de la dinàmica participativa que planteja l'activitat i de la intervenció de l'educador del museu els alumnes aprendran a:

- Extreure informació dels objectes històrics
- Comprendre l'evolució de l'hàbitat al llarg del temps: de les formes de vida nòmades a les ciutats romanes.
- Identificar els principals trets culturals del paleolític, del neolític, de l'edat del bronze, de la colonització grega, de la cultura ibèrica, de la romanització i de la cristianització.
- Comparar l'evolució de les estructures socials: les societats neolítiques; la societat ibera; l'articulació de l'imperi romà; el desmembrament de l'imperi romà; la formació dels regnes germànics: els visigots.
- Identificar els elements de desenvolupament de les cultures del bronze, grega, ibèrica, romana i cristiana al territori de Catalunya, així com la seva repercussió al llarg de la història.
- Observar les diferents formes d'aconseguir els aliments: la caça i la recol·lecció, el conreu o l'establiment del comerç per aconseguir nous productes.
- Valorar el diàleg
- Acceptar les normes que regulen el treball en grup.
- Mantenir una actitud de respecte envers als altres visitants del museu.

Competències bàsiques

- Analitzar l'evolució d'un fet o fenomen situar-lo cronològicament, per comprendre'n les causes i les conseqüències.
- Formular-se una pregunta sobre un fet o fenomen històric i analitzar algunes fonts –de manera pautada- per donar-hi resposta.
- Situar històricament els trets que identifiquen els individus i les societats i descriure'ls.
- Comprendre i valorar el nostre món a partir de les arrels culturals que l'han configurat.